

รวมคำบรรยาย

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๓๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ เล่มที่ ๑๐

บทบรรณาธิการ

คำถาม เจ้าของที่ดินต่างได้เถียงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินส่วนที่พิพาทกันอยู่ จะเป็นความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อ. ตาม ๓๖๒ หรือไม่

เจ้าของที่ดินการยทรัพย์ ก่อสร้างกำแพง โรงจอดรถยนต์และบ้านโคคอนกรีตในทางภาระจำยอม จะถือเป็นการรบกวนการครอบครองอสังหาริมทรัพย์ของเจ้าของที่ดินสามยทรัพย์โดยปกสุข อันจะเป็นความผิดฐานบุกรุกตาม ป.อ. มาตรา ๓๖๒ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๖๐๐๖/๒๕๖๑

โจทก์อ้างว่าแนวเขตระหว่างที่ดินของโจทก์กับจำเลยที่ ๑ คือ แนวต้นยูคาลิปตัส จำเลยที่ ๑ ได้แย้งว่าแนวเขตของโจทก์กับจำเลยที่ ๑ คือหลักหมุดใหม่ เมื่อโจทก์กับจำเลยที่ ๑ ยังคงได้เถียงความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินพิพาทกันอยู่เช่นนี้ กรณีจึงเป็นเรื่องทางแพ่ง การกระทำของจำเลยทั้งสองไม่มีมูลความผิดฐานบุกรุก

ที่ดินอันตกเป็นภาระจำยอมแก่ที่ดินของโจทก์ เพียงแต่ทำให้จำเลยที่ ๑ ซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ต้องยอมรับกรรมบางอย่างซึ่งกระทบถึงทรัพย์สินของตนหรือต้องงดเว้นการใช้สิทธิบางอย่างอันมีอยู่ในกรรมสิทธิ์นั้นเพื่อประโยชน์แก่ที่ดินของโจทก์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๘๗ จำเลยที่ ๑ ยังมีสิทธิในทางภาระจำยอมอันเป็นกรรมสิทธิ์ของจำเลยที่ ๑ เช่นเดิม เพียงแต่มาตรา ๑๓๙๐ ห้ามเจ้าของการยทรัพย์ประกอบกรรมใด ๆ อันจะเป็นเหตุให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลดลงไปหรือเสื่อมความสะดวก การใช้สิทธิเหนือที่ดินส่วนที่เป็นทางภาระจำยอมในฐานะเจ้าของกรรมสิทธิ์ยังคงเป็นของจำเลยที่ ๑ แม้หากจำเลยทั้งสองก่อสร้างกำแพงโรงจอดรถยนต์และบ้านโคคอนกรีต อันเป็นเหตุให้ประโยชน์แห่งภาระจำยอมลดไปหรือเสื่อมความสะดวก ก็เป็นการกระทำลงบนที่ดินของจำเลยที่ ๑ เอง หาใช่เป็นการเข้าไปกระทำในที่ดินของโจทก์ไม่ การกระทำของจำเลยทั้งสองไม่มีมูลความผิดฐานบุกรุกเช่นกัน

คำถาม ผู้ค้าประกันร่วมคนหนึ่งชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้มีผลให้อายุความสะดุดหยุดลง จะมีผลถึงผู้ค้าประกันร่วมอีกรายด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎที่ ๖๔๐๓/๒๕๖๑

บริษัท ม. ผู้ค้าประกันหนี้ร่วมของบริษัท ส. ได้ชำระหนี้บางส่วน ทำให้อายุความในช่วงเวลาดังกล่าวสะดุดหยุดลง แต่จะมีผลไปถึงจำเลยซึ่งเป็นผู้ค้าประกันหนี้ร่วมอีกรายหรือไม่

เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๒ บัญญัติว่า อายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ลูกหนี้นั้น ย่อมเป็นโทษแก่ผู้ค้าประกันด้วย แต่หาได้บัญญัติด้วยว่าหากอายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ผู้ค้าประกันร่วมรายหนึ่งจะเป็นโทษแก่ผู้ค้าประกันร่วมรายอื่นด้วยไม่ บทบัญญัติดังกล่าวเป็นนิติสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้าประกันกับลูกหนี้ แต่ในระหว่างผู้ค้าประกันด้วยกันบทบัญญัติลักษณะคำประกันมิได้กำหนดความรับผิดชอบกันไว้จึงต้องใช้หลักทั่วไปตามมาตรา ๒๙๕ ซึ่งกำหนดว่าอายุความของลูกหนี้ร่วมคนใดก็ย่อมเป็นไปเพื่อคุณและโทษแต่เฉพาะแก่ลูกหนี้คนนั้น ดังนั้นอายุความจึงสะดุดหยุดลงเฉพาะแก่บริษัท ม. เท่านั้น หากมีผลถึงจำเลยซึ่งเป็นผู้ค้าประกันร่วมกับบริษัท ม. ไม่ เมื่อโจทก์ฟ้องคดีนี้เกิน ๑๐ ปี คดีโจทก์จึงขาดอายุความ

คำถาม ลูกหนี้ทำหนังสือรับชำระหนี้ไว้แก่เจ้าหนี้เป็นเหตุให้อายุความสะดุดหยุดลงจะมีผลไปถึงผู้จำนองซึ่งตกลงยินยอมร่วมรับผิดชอบกับลูกหนี้ด้วยหรือไม่ หากเจ้าหนี้ฟ้องผู้จำนองใช้นี้คินเงินส่วนที่ขาดจากการบังคับจำนอง

คำตอบ มีคำพิพากษากฎาภิธานียุติไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎที่ ๒๖๕๖/๒๕๖๑

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๙๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ข้อความจริงอื่นใดนอกจากที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๙๒ ถึง ๒๙๔ นั้น เมื่อเป็นเรื่องทั่วถึงตัวลูกหนี้ร่วมกันคนใดก็ย่อมเป็นไปเพื่อคุณและโทษแต่เฉพาะแก่ลูกหนี้คนนั้น...และวรรคสองบัญญัติว่า ความที่ว่ามานี้ เมื่อจะกล่าวโดยเฉพาะก็คือว่าให้ใช้แก่...การที่อายุความสะดุดหยุดลง...เมื่อจำเลยที่ ๓ และที่ ๔ และที่ ๖ เป็นผู้จำนองที่ดินประกันหนี้ของ ส. ซึ่งแม้ตามข้อตกลงการทำสัญญาจำนองระบุว่าจำเลยที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๖ ตกลงยินยอมร่วมกับผิดกับลูกหนี้ แต่เหตุอายุความสะดุดหยุดลงก็เป็นเรื่องเฉพาะตัว ส. ย่อมเป็นโทษแก่ ส. เท่านั้น ไม่มีผลถึงจำเลยที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๖ ผู้จำนองด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๙๕ วรรคสอง ดังนั้น เมื่อโจทก์นำคดีมา

ฟ้องจำเลยที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๖ เกิน ๑๐ ปี ซึ่งเป็นการฟ้องเรียกให้ชำระเงินส่วนที่ขาดจากการบังคับจำนอง คดีโจทก์จึงขาดอายุความ จะถือว่า จำเลยที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๖ เปรียบเสมือนผู้ค้าประกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๙๒ ไม่ได้

คำถาม ลูกจ้างขับรถเก็บขยะในนามของเทศบาล การที่เทศบาลว่าจ้างบุคคลอื่นดำเนินการเก็บขยะในนามของเทศบาล จะถือว่าเทศบาลเป็นนายจ้างอันจะต้องรับผิดชอบในผลแห่งละเมิดด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๔๘๕/๒๕๖๑

จำเลยที่ ๑ ให้การรับว่า ร. ทำหน้าที่ขับรถบรรทุกคันเกิดเหตุเพื่อเก็บขยะในนามของเทศบาลจำเลยที่ ๑ ตามคำสั่งของจำเลยที่ ๑ เมื่อการเก็บขยะเป็นภารกิจของเทศบาล การขับรถเก็บขยะของ ร. จึงเป็นการทำไปตามหน้าที่ในภารกิจของเทศบาล จำเลยที่ ๑ ตามพฤติการณ์ย่อมเป็นการแสดงออกแก่บุคคลทั่วไปว่า ร. เป็นลูกจ้างของจำเลยที่ ๑ และรถบรรทุกคันเกิดเหตุเป็นของจำเลยที่ ๑ การที่จำเลยที่ ๑ ว่าจ้างจำเลยที่ ๒ ดำเนินการเก็บขยะในนามของจำเลยที่ ๑ ย่อมถือได้ว่าจำเลยที่ ๑ เป็นนายจ้างของ ร. ด้วย ส่วนจำเลยที่ ๑ จะมีสัญญาหรือข้อตกลงกับจำเลยที่ ๒ อย่างไรก็เป็นเรื่องที่จะบังคับกันระหว่างจำเลยที่ ๑ กับจำเลยที่ ๒ หาได้มีผลผูกพันกับบุคคลภายนอกซึ่งรวมถึงโจทก์ทั้งสามซึ่งต้องเสียหายจากการกระทำละเมิดของ ร. ด้วยไม่ เมื่อ ร. ขับรถบรรทุกคันเกิดเหตุไปในทางการที่จ้างของจำเลยทั้งสองและกระทำละเมิด จำเลยทั้งสองต้องร่วมกับ ร. รับผิดชอบในผลแห่งละเมิดที่ ร. กระทำด้วย ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๒๕

คำถาม สัญญาเช่าแผงลอย ผู้เช่าออกเงินปรับปรุงเพื่อประโยชน์ของผู้เช่าเอง เป็นสัญญาต่างตอบแทนยิ่งกว่าสัญญาเช่าธรรมดาหรือไม่ และสัญญาเช่าไม่ได้กำหนดเวลาเช่า เพียงแต่กำหนดเวลาชำระค่าเช่าได้ ผู้ให้เช่ามีสิทธิบอกเลิกสัญญาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๔๒๒/๒๕๖๐

ในการทำสัญญาเช่าแผงนอกจากค่าเช่าแล้ว จำเลยไม่ได้ให้คำตอบแทนอย่างอื่น แก่โจทก์อันจะพอถือได้ว่าเป็นสัญญาต่างตอบแทน ทั้งตามสัญญาเช่าแผงโจทก์ตกลง

ให้จำเลยเช่าแผงของโจทก์เพื่อประโยชน์ประกอบการค้า (ชั่วคราว) มีกำหนดเวลายาขายเดือน นับแต่วันที่ ๑ เดือนกันยายน ๒๕๔๕ คิดค่าเช่าเดือนละ ๖๐๐ บาท ไม่ได้กำหนดเวลาเช่า เพียงแต่กำหนดเวลาชำระค่าเช่าไว้เท่านั้น โจทก์ย่อมมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๖๖ หากจำเลยได้ออกเงินปรับปรุงแผงที่เช่ามาจากโจทก์ไปจริงต้องถือว่าเป็นการปรับปรุงเพื่อประโยชน์ของจำเลยเอง มิใช่เป็นการให้ประโยชน์แก่โจทก์ จึงไม่ถือว่าเป็นสัญญาต่างตอบแทนยิ่งกว่าสัญญาเช่าธรรมดา

คำถาม ปลอมลายมือชื่อของผู้อื่นในหนังสือสัญญากู้เงิน ใช้หรืออ้างในการฟ้องคดีต่อศาลชั้นต้นและนำสืบแสดงต่อศาลในการพิจารณาคดี จะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญารึเปล่า

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๘๔๐๗/๒๕๖๑

การที่จำเลยที่ ๑ นำหนังสือสัญญากู้เงินที่ปลอมลายมือชื่อของผู้เสียหาย ใช้หรืออ้างในการฟ้องคดีต่อศาลชั้นต้น อันเป็นความผิดฐานใช้หรืออ้างเอกสารสิทธิปลอม กับการที่จำเลยที่ ๑ นำหนังสือสัญญากู้เงินฉบับดังกล่าวนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดีอันเป็นความผิดฐานเบิกความอันเป็นเท็จและฐานนำสืบหรือแสดงพยานหลักฐานอันเป็นเท็จในการพิจารณาคดี แม้การกระทำของจำเลยที่ ๑ ตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวเป็นการกระทำคนละวันกัน แต่เป็นการกระทำที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกันโดยมีเจตนาเดียวกัน คือเพื่อให้ศาลพิพากษาให้ผู้เสียหายชำระเงินกู้ให้แก่จำเลยที่ ๑ จึงเป็นการกระทำความผิดเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทต้องลงโทษในความผิดฐานใช้เอกสารสิทธิปลอมซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตาม ป.อ. มาตรา ๙๐ เพียงกระทงเดียว

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์

บรรณาธิการ